

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้า อำเภอลาดกระบัง จังหวัดพิษณุโลก ได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ในเขตพื้นที่อำเภอลาดกระบัง จังหวัดพิษณุโลก สตรีในแต่ละหมู่บ้านต่างประกอบอาชีพเสริมด้วยการทอผ้า แต่มีเพียง 6 กลุ่มเท่านั้นที่ได้ทำการรวมกลุ่มกันและผ่านการอนุมัติขึ้นทะเบียน เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อประกอบอาชีพทอผ้า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้า ทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผ้าทอมือบ้านนาเมือง ตำบลป่าแดง กลุ่มทอผ้าบ้านร่มเย็น ตำบล ป่าแดง กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ที่กระทู้บ้านน้อย ตำบลท่าสะแก กลุ่มทอผ้าไหมบ้านรักษาดี ตำบลบ่อภาค กลุ่มทอผ้าบ้านลาดเรือตัดเย็บ ตำบลบ่อภาค กลุ่มทอผ้าบ้านชาติตระการ ตำบลชาติตระการ โดยแต่ละกลุ่มมีระยะเวลาการดำเนินงาน ขนาดของกลุ่ม ความเข้มแข็งของกลุ่ม และผลการประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงทำการเก็บข้อมูลทั้ง 6 กลุ่ม มีสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าผู้ให้ข้อมูล จำนวน 97 คน

ตารางที่ 1 การประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าที่ศึกษา

การประเมินศักยภาพ วิสาหกิจชุมชน	วิสาหกิจชุมชน	จำนวนสมาชิกผู้ให้ข้อมูล (คน)
กลุ่มดำเนินการได้ดี	กลุ่มผ้าทอมือบ้านนาเมือง	21
	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ที่กระทู้บ้านน้อย	26
กลุ่มดำเนินการปานกลาง	กลุ่มทอผ้าบ้านร่มเย็น	16
	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านรักษาดี	7
กลุ่มที่ยังต้องปรับปรุง	กลุ่มทอผ้าบ้านลาดเรือตัดเย็บ	10
	กลุ่มทอผ้าบ้านชาติตระการ	17
รวม		97

ที่มา : แบบประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน ปี 2550 สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1. เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

2.1.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อใช้สัมภาษณ์แหล่งข้อมูลดังนี้

2.1.1.1 แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1 ใช้สัมภาษณ์สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้า โดยมีกรอบการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้า ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา กลุ่ม การมีส่วนร่วมในการดำเนิน ธุรกิจของกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการประเมินผลผลการดำเนินงานของกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการร่วมรับผลประโยชน์ของกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการรับความรู้ การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้า ได้แก่ ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทาง เศรษฐกิจ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้า

2.1.1.2 แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 2 ใช้สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและคนในชุมชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้า โดยมีกรอบการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ความคิดเห็นในการรวมกลุ่ม และการมีส่วนร่วมของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าในท้องถิ่น และปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าที่เกี่ยวข้องกับชุมชน

2.1.1.3 แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 3 ใช้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าอำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก โดยมีกรอบการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ บทบาทการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าในท้องถิ่น และปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้า

2.1.2 เครื่องบันทึกภาพและเครื่องบันทึกเสียง เพื่อใช้บันทึกภาพบุคคล เหตุการณ์ กิจกรรมและสภาพแวดล้อมพร้อมทั้งบันทึกเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและต่อเนื่อง

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดลักษณะข้อมูลที่ต้องการตามวัตถุประสงค์
3. ร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
4. นำแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง
5. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้เพื่อหาความบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง
6. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดหมวดหมู่ข้อมูล

ในการศึกษารุ่นนี้ผู้วิจัยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปได้ดังนี้

3.1. ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ประกอบการวิจัย มี 2 ประเภท

3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาเชิงลึกจากการสัมภาษณ์สมาชิกวิชาชีพชุมชนกลุ่มทอผ้า ผู้นำชุมชน คนในชุมชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกวิชาชีพชุมชนกลุ่มทอผ้า และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่ให้การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าอำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

จากการรวบรวมและค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ งานวิจัย เว็บไซต์ต่างๆ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิจัย

3.2 เข้าพบประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในพื้นที่พร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาล่วงหน้าเป็นครั้งๆ ไป

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์พร้อมทำการบันทึกคำสัมภาษณ์และบันทึกภาพและบันทึกเสียงการสัมภาษณ์

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและภาพถ่ายมาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ แยกประเภทข้อมูล รวบรวมผลข้อมูลเพื่อจัดหมวดหมู่

4. การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลที่รวบรวมได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย หากขาดความสมบูรณ์ในส่วนใดผู้วิจัยก็เข้าไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในพื้นที่อีกครั้ง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ทั้งระหว่างการวิจัยและสิ้นสุดการวิจัย นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่ตามประเภทข้อมูล และ ทำการประมวลผลข้อมูลและนำไปวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis) และวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อเชื่อมโยงกับแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัยได้